

10. januar 2011

FM 2011/38

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om, at der på baggrund af den nye kommunale struktur gives de tidligere kommuner mulighed for at opnå mindst én plads som kredsmandat eller en betegnelse som geografisk repræsentant.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

I landstingslov nr. 10 af 31. oktober 1996 om valg til kommunalbestyrelser m.v. § 5, stk. 1 står skrevet, at ved valg til kommunalbestyrelsen er hver kommune én valgkreds. I landstingslov nr. 14 af 19. november 2007 om strukturreform af den kommunale sektor, § 4, stk. 2 står der bl.a., at for hver oprindelig kommune, der indgår i den nye kommune, vælges ét af mandaterne i den nye kommunes kommunalbestyrelse som en geografisk repræsentant o.s.v. Der er således ingen sammenhæng mellem de to gældende love.

Vi er godt i gang med at distancere os fra vore vante forhold i den offentlige forvaltning her i Grønland, og vi opbygger nye rutiner i disse år. Vi har foretaget kommunesammenlægninger og antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer og medlemmer af bygdebestyrelserne er færre end tidligere. De gældende ordninger under den forgangne kommuneinddeling omkring serviceringen af borgerne er lagt i nye rammer efter opdelingen af Grønland i fire centrale regioner og overgangen til større kommunale enheder.

Med andre ord har vi således indført små ændringer i det direkte borgerdemokrati og vi har indført små ændringer i den nære borgerservice. Vi har måttet ændre på vores forestilling om udelukkende at have basis i vores lokale område, og vi er som borgere i færd med at tilpasse vore lokale vilkår til andre præmisser, som eksisterer i andre byer, områder m.m.

Den nye kommunale opdeling kan endvidere betyde, at de nye kommuner på grundlag af antal stemmer ved valgene i nogle byer ikke vil være i stand til at stille med en folkevalgt. Dette forhold må betragtes som et betragteligt demokratisk underskud, da vi ved at det grønlandske samfund gennem tiderne er blevet sammensat af mennesker, som har bosat sig over hele landet. Det kan blandt andet betyde at folkevalgte i de byer, som tidligere har haft deres egen kommune, og som ligger i et yderdistrikt støder på begrænsninger i forhold til at kunne deltage direkte i den politiske udvikling.

At byerne i de tidligere kommuner kunne sikres mindst ét kredsmandat er et velopløst emne at debattere. Dette vil ikke alene medføre, at den demokratiske indflydelse ikke udhules, og samtidig vil det med fordel sikre, at den lokale viden de enkelte steder samt borgernes nære tilknytning til de folkevalgte bliver tilgodeset og opretholdt.

Vi ved alle at byerne med en større befolkning har bedre mulighed for at stille med et større antal kredsmandater. For at forhindre at man i perioder lukker af for mulighederne for de mindre byer er det således en god løsning at fastsætte mindstekrav for at sikre, at alle de tidligere kommuner kan sikres et kredsmandat.

Her på jordklodens største ø, hvor befolkningen har bosat sig vidt omkring er det således nødvendigt, at også vore politiske myndigheder udarbejder tilpassede ordninger i udøvelsen af den politiske mangfoldighed. Det er nærliggende at tro på, at vi bør nå frem til at alle borgere her i landet skal have følelsen af, at de lever her i landet og har deres indflydelse, og at de har mulighed for at yde deres bidrag til den standende debat og føle, at de bliver hørt. Dette kan vi opnå gennem medinddragelse af alle borgere her i landet.

Vi må erkende, at der nogle steder her i landet eksisterer store begrænsninger i de trafikale muligheder, og at det indebærer store omkostninger, når muligheden foreligger, hvorfor det er vanskeligt at se bort fra behovet for alternative løsninger. Således vil jeg - uden at gøre det alt for langt - ser jeg frem til meningsudvekslingerne her i Inatsisartut.